

Ngày thi: 14/03/2022

Môn: Lịch sử

Thời gian làm bài: 180 phút

Câu 1 (2 điểm): Làm rõ những đóng góp của nhà Lê sơ (1428 - 1527) đối với lịch sử dân tộc Việt Nam?

Câu 2 (2 điểm): Khi tìm hiểu về lịch sử dân tộc Việt Nam trong các thế kỉ XVI – XVIII, có hai ý kiến cho rằng:

- Đây là giai đoạn có nhiều khởi sắc trong lịch sử dân tộc.

- Đây là giai đoạn đi xuống của lịch sử dân tộc.

Phát biểu quan điểm của em về hai ý kiến trên.

Câu 3 (1.5 điểm): Trên cơ sở những hiểu biết về nhà Nguyễn ở nửa đầu thế kỉ XIX, em hãy:

a. Cho biết những thành tựu được phản ánh trong các bức ảnh dưới đây:

b. Điểm chung của những thành tựu đó là gì?

c. Theo em, thế hệ trẻ cần có trách nhiệm như thế nào đối với những thành tựu ông cha để lại?

Câu 4 (2.5 điểm): Bằng kiến thức lịch sử đã học về các cuộc cách mạng tư sản Âu - Mỹ tiêu biểu từ thế kỉ XVII đến giữa thế kỉ XIX, em hãy:

a. Hoàn thành bảng thống kê theo mẫu:

STT	Tên cuộc cách mạng tư sản	Thời gian	Lãnh đạo	Nhiệm vụ	Hình thức	Kết quả - ý nghĩa

b. Rút ra khái niệm cách mạng tư sản.

Câu 5 (2 điểm): Phân tích tác động của các cuộc cách mạng tư sản và cách mạng công nghiệp ở Âu - Mỹ trong các thế kỉ XVI - XIX đối với sự phát triển của nhân loại?

-----Hết-----

- Thí sinh không được sử dụng tài liệu.
- Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm.

HƯỚNG DẪN CHẤM ĐỀ THI NĂNG KHIẾU 10S

Câu	Nội dung	Điểm
1	<p>- Giới thiệu nhà Lê sơ: là thành quả của cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc... tồn tại 1 thế kỉ, đạt nhiều thành tựu rực rỡ...</p> <p>- Chính trị</p> <p>+ Hoàn chỉnh bộ máy nhà nước theo hướng ngày càng chuyên chế, quan liêu...</p> <p>+ Hoàn thiện và ban hành luật Hồng Đức... đưa Đại Việt trở thành một nhà nước pháp quyền thuộc loại sớm trên thế giới...</p> <p>+ Chính đôn, cải tổ quân đội vững mạnh ...</p> <p>+ Mở rộng và khẳng định được chủ quyền, biên giới lãnh thổ...</p> <p>- Kinh tế phát đạt...</p> <p>+ Nông nghiệp: đặt ra một số chức quan chuyên trách... , thực hiện phép quân điền; đẩy mạnh việc lập đồn điền và khẩn hoang ... => mùa màng bội thu => Đòi vua Thái Tổ....</p> <p>+ TCN: Cọc bách tác, Thăng Long 36 phố phường,...</p> <p>- Văn hóa GD: nảy nở, phát triển</p> <p>+ Tư tưởng, tôn giáo: độc tôn Nho giáo...</p> <p>+ Giáo dục: Dựng lại Quốc Tử Giám, dựng bia tiến sĩ, lập Hội Tao Đàn...</p> <p>+ Văn học chữ Hán, chữ Nôm đều rực rỡ...</p> <p>+ Khoa học – kĩ thuật đạt nhiều thành tựu: sử học, địa lí, y học, toán học, nghệ thuật,...</p> <p>- XH: Khối đoàn kết toàn dân được củng cố. Đời sống nhân dân nhìn chung ổn định, thanh bình...</p> <p>=> Đưa chế độ PKVN phát triển lên tới đỉnh cao...</p> <p><i>Nếu HS có ý sáng tạo, cho thêm điểm khuyến khích, không vượt quá số điểm của câu.</i></p>	<p>0.25</p> <p>0.5</p> <p>0.5</p> <p>0.5</p> <p>0.25</p>
2	<p>- Khái quát về tình hình Đại Việt TK XVI – XVIII: các tập đoàn PK Lê, Mạc, Trịnh, Nguyễn cầm quyền, đất nước nhiều biến động, tạm thời chia cắt 2 Đàng...</p> <p>- Ý kiến 1: đề cập đến những chuyển biến tích cực của Đại Việt trong các thế kỉ XVI - XVIII</p> <p>+ Về chính trị: sự mở rộng lãnh thổ, làm chủ hai quần đảo lớn ở Biển Đông – Hoàng Sa và Trường Sa...</p> <p>+ Về kinh tế:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nông nghiệp Đàng Trong có điều kiện mở rộng, phát triển ... đồng bằng sông Cửu Long đã trở thành vựa lúa ở khu vực . • Thương nghiệp và thủ công nghiệp tiếp tục phát triển, các ngành nghề mới xuất hiện ... Thương mại nhộn nhịp, xuất hiện nhiều thương cảng, đô thị (Kinh Kỳ, phố Hiến ở ĐN; Hội An, Chợ Lớn ở ĐT). Bắt đầu có sự giao lưu buôn bán với nhiều nước ở châu Âu. • Mầm mống kinh tế hàng hóa... <p>+ Văn giáo – giáo dục: Xuất hiện Thiên Chúa giáo, chữ Quốc ngữ, các trò chơi dân gian, nghệ thuật vẫn được duy trì...</p> <p>- Ý kiến 2: đề cập đến những hạn chế.</p> <p>+ Chính trị: tình trạng chia cắt... nhà nước quân chủ chuyên chế trung ương tập quyền suy yếu.</p> <p>+ Kinh tế nông nghiệp sa sút, đặc biệt ở Đàng Ngoài...</p> <p>+ Văn hóa: sự suy thoái của Nho giáo ...</p> <p>+ Xã hội: đời sống nhân dân khó khăn, tệ nạn xuất hiện: mua quan bán tước,... khởi nghĩa nông dân bùng lên dữ dội...</p> <p>- Quan điểm: cả 2 ý kiến đều có ý đúng, song chỉ nhìn thấy 1 mặt của vấn đề.</p>	<p>0.75</p> <p>0.75</p> <p>0.5</p>

3	1789 - 1799	CMTS Pháp	Xóa bỏ chế độ PK, mở đường cho CNTB phát triển.	TS	Chiến tranh cách mạng	Là cuộc CMTS triệt để nhất: xóa bỏ chế độ QCCC, xác lập CĐ TB, mở đường cho CNTB phát triển, ảnh hưởng to lớn tới các nước trên TG	
4	1861 - 1865	Nội chiến Mỹ	Xóa bỏ chế độ nô lệ, thống nhất dân tộc, thúc đẩy CNTB phát triển.	TS	Nội chiến	Xóa bỏ chế độ nô lệ, thúc đẩy kinh tế TBCN Mỹ phát triển nhảy vọt.	
<p><i>Chú ý: Nếu HS có thêm các cuộc CMTS khác ở Đức, Italia, Nga thì cho thêm điểm khuyến khích, không vượt quá số điểm quy định.</i></p> <p>b) CMTS là cuộc CM nhằm gạt bỏ những rào cản, cản trở sự phát triển của LLSX TBCN, mở đường cho CNTB phát triển</p>							0.5
5	<p>- Khái quát các cuộc CMTS, CMCN...</p> <p>- Tác động:</p> <p>+ CMTS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lật đổ CĐ PK ở buổi mạt kì, xác lập sự thắng thế của CNTB • Thiết lập các thể chế nhà nước mới - dân chủ và tiến bộ hơn so với nhà nước PK, đem lại cho con người những quyền tự do - dân chủ nhất định. • Mở đường cho CMCN... • Đưa lịch sử nhân loại bước sang một thời kì mới: thời kì lịch sử thế giới cận đại <p>+ CMCN</p> <ul style="list-style-type: none"> • Về kinh tế: làm thay đổi cách thức tổ chức sản xuất từ LĐ thủ công sang máy móc, nâng cao năng suất LĐ, thúc đẩy KT phát triển mạnh mẽ: nhiều trung tâm công nghiệp ra đời, nguồn của cải dồi dào... • Xã hội: nhiều thành thị đông dân xuất hiện; hình thành 2 GC cơ bản của XHTB...; mâu thuẫn XH gay gắt => PTCN ... • Văn hóa: Lối sống và văn hóa công nghiệp ngày càng phổ biến; đời sống văn hóa phong phú, đa dạng hơn; sự giao lưu văn hóa được đẩy mạnh,... <p>=> Thay đổi bộ mặt các nước và bộ mặt TG</p>						0.25 0.75 0.75 0.25